

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis In Qvatuor Partes Distributæ Pars ...

In qua de Virtutibus in Communi, & Theologicis, Fide, Spe & Charitate, nec
non Virtutibus Cardinalibus, præsertim Justitia & Jure, ac Religione
ceterisq[ue] annexis, & Vitiis Oppositis in particulari breviter & dilucidè
tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1663

Quæst. I. Quid & Quotuplex Simonia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72941](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72941)

sum & contumeliosum blasphemare contra Spiritus sancti vel Unitatis & Trinitatem, quam eius membra inhoneste & indecore (sic videlicet, ut formaliter Blasphemiam rationem induat) nominare. Similiter censet *Arriaga* Civerlas specie blasphemias committi ab eo, qui Deum posse peccare & posse errare blasphemando asserit. Unde quoties blasphemias, sive hereticas, sive no-

hereticas, notabiliter diversam esse honori & laudi divinitatis advertantur, in confessione sunt determinate in particulari, non tantum quoad numerum, sed etiam quoad speciem explicandae; sic qui per blasphemiam negaret Christum divinitatem nostramque redemptionem, utramque blasphemiam in particulari, quoad speciem & numerum, exprimere teneretur.

DISPUTATIO NONA.

De Simonia.

QUESTIO I.

Quid & Quotplex Simonia.

1. Etymologia nominis, Simonia & qui ejus primi auctores.

OMEN, Simonia, desumptum est a Simone Mago, qui primus in novo Testamento hoc vitio infectus legitur *Act. 8.* ubi refertur ipsum fuisse ab Apostolis sibi pecuniam comparare potestatem, ut quibuscumque manus imponeret, Spiritum sanctum acciperent: idque, juxta *S. Gregorium hom. 4. in Evangelia* & alios Patres ac Doctores, eo fine, ut ex hac potestate questum faceret, aliis Spiritum sanctum vendendo. Alioquin in veteri Lege, ante Simonem Magum, aliqui hoc crimine coinquinati leguntur, ut *Balaam Numer. 22. Giezi 4. Reg. 5.* quos refert *A Lapide* in locum *Act. 8.* citatum. Ideoque *Adrianus* quodlibet 9. Simoniam apud Doctores vetustiori vocabulo *Balamiam* dictam asserit. Et *D. Thomas 2. 2. q. 100. art. 1. ad 4.* ait, Simoniacos etiam posse dici *Giezi*tas: usus tamen pro nomine, Simonia, simpliciter invaluit.

2. Quid Simonia.

Simonia communiter definitur esse studiosa voluntas emendi vel vendendi aliquid spirituale, vel spiritual annexum, pretio temporali. Dicitur, voluntas, id est, actus voluntatis, studiosa, hoc est, deliberata. Hinc motus voluntatis non plene deliberatus, aut ex ignorantia inculcata procedens, non facit hominem simoniacum. Dicitur, emendi vel vendendi, comprehendendo sub his terminis omnem contractum non gratuitum, quo videlicet aliquid datur, vel recipitur non gratis, sed quasi pretio temporali interveniente, sive id fiat per emptionem, sive per mutationem, sive locationem &c.

3. Quid res spirituales in allata definitione.

Dicitur, aliquid spirituale, hoc est, quod a Deo, ut auctore gratiae, procedit, vel ad eum, ut auctorem gratiae, ordinatur. Hujusmodi autem res in triplici sunt differentia, quaedam enim sunt essentialiter spirituales, ut virtutes & dona supernaturalia Spiritus sancti: secus est de scientiis naturalibus, etsi in entitate sua physica spiri-

tualibus: pro quarum proinde usu pretium recipi potest sine periculo Simoniae, ut post alios observat *Wiggers dub. 11. nu. 59.* qui de usu Theologiae alter sentit, quam pro temporali pretio docere, non tantum inordinatum, sed etiam simoniacum esse censet *num. 65.* quod tamen non placet *Sylvio 2. 2. q. 100. art. 3.* ubi probabilius aequat oppositum.

Aliae res sunt spirituales & supernaturales causaliter, ut sacramenta, quae, etsi in substantia sua sint plane materialia, tamen sunt gratiae supernaturalis causativa. Huc etiam spectat potestas miraculorum, consecrationes & benedictiones Ecclesiae, & similia ad gratiam supernaturalem ex se dispositiva & excitativa, v.g. conciones sacrae. Aliae denique res sunt effectus virtutis supernaturalis, sive potestatis spiritualis, ut dispensatio, absolutio, patratio miraculorum &c.

Additur, vel spirituali annexum, id est, quod cum re spirituali conjunctionem habet, idque vel improprie, ut officium sacrae economiae Ecclesiae &c. vel proprie, & tunc vel antecedenter, ut jus patronatus, quod praesupponitur praesentationi ad beneficium & institutioni, vel consequenter, ut beneficia Ecclesiastica, quatenus dicuntur jus ad proventus Ecclesiasticos, praesupponunt enim titulum, sive officium spirituale: vel concomitantem, ut labor in administratione Sacramentorum.

In his autem rebus spiritualibus & annexis aliquando reperitur aliquid secundum se pretio aestimabile, ut in ornamentis Ecclesiae, calicibus, vestibus sacris &c. in quibus verò non, ut in donis & gratiis Spiritus sancti. Haec posteriores nullatenus vendi possunt: secus est de prioribus, quae praecise ratione materiae, per se pretio aestimabiles, vendi possunt, quantum est ex natura rei, nisi videlicet Ecclesia id prohibeat. Cavendum tamen, ne ratione spiritualitatis carius vendantur, alioquin Simoniae macula non evitatur.

Additur denique, majoris explicationis gratia, pretio temporali, quo nomine comprehenditur pecunia, & quidquid pecunia aestimabile,

mabile est, & interdum aestimari solet, & in pretium ac contractum deduci, ut inquit Marchant Tom. 3. Tr. 10. Tit. 6. q. 6. soletque à Doctoribus & c. Saluator 1. q. 3. triplex assignari, scilicet à manu, à lingua, & ab obsequio. Pretium à manu dicitur pecunia, & quidquid pro munere deferri aut vendi solet, ut vestis, equus, bos, domus, ager, & similia. Pretium à lingua vocatur, quod officio linguae praestari solet, ut sunt laudes, vituperia & similia. Pretium ab obsequio est, ministerium aliquod in rebus temporalibus, ut famulum, economi &c. unde qui similia in pactum, vel quasi pactum deducunt, & inde sibi beneficia comparant, simoniae laborem incurunt. Aliud est, si spirituale pro spirituali in pactum deducatur, sic enim sine vitio Simoniam possunt duo pacisci mutuas preces, mutuum operam in audiendis confessionibus &c.

contra Durandum apud Lessium dub. 4. n. 24. & paucos alios, nullam Simoniam juris humani admittentes, dividitur primo in eam, quae est juris divini, & quae humani. Prior jure divino naturali est prohibita, committiturque in emptione, aut venditione rei pure spiritualis, v.g. Sacramentorum, quae Simoniam communiter dicitur esse, prohibita, quia mala, non autem mala, quia prohibita. Posteriori jure humano prohibetur, committiturque in venditione, verum, quae quidem per se & seclusa lege Ecclesiastica sunt vendibiles, per hanc tamen, ob reverentiam rei sacrae, & annexae, invendibiles factae sunt; quemadmodum enim Ecclesia, eximendo locum sacrum à jurisdictione & potestate seculari, facit, ut iudex inde abstrahens reum, peccet, non tantum contra obedientiam, sed etiam contra Religionem: ita quoque, rem temporalem ob reverentiam rei sacrae annexae eximendo à secularibus mercimoniis, facit, ut, qui eam vendere attentat, peccet, non tantum contra obedientiam (ut vult Durandum) sed etiam contra Religionem, commissio Simoniam peccato. Sic qui vendit beneficia secundum partem temporalem, Simoniam juris humani committit.

in Simoniam juris divini & juris humani.
Quatuorplex ne Ecclesia pro praesentibus faciat res aliquas necessarias materiam Religionis.

Aliud est à manu.
Aliud à lingua & aliud ab obsequio.

7. Simonia est peccatum Religioni oppositum.

Ex dictis patet Simoniam esse peccatum Religioni oppositum, cuius malitia consistit in irreverentia orta ex indigna tractatione rei sacrae vel spiritualis, quae cum sit nobis gratiosae à Deo concessa in nostram & proximi salutem, redigitur tamen in ordinem rerum temporalium, & profanis contrahitur subicitur, prout expressit Sanctus Petrus Athanasius ad Simonem, Magum dicens: Pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam donum Dei existimasti pecunia possideri.

8. Quo sensu in iure vocatur haeresis.

Nolatum quidem Simoniam nomine haeresis c. Presbyter 1. q. 1. c. Quoties, de Simoniam & alibi: non est tamen proprie haeresis, ut advertunt Doctores cum Glossa in c. Firmissime, de Haereticis, apud Suarez lib. 4. de Simoniam c. 1. n. 6. sed tantum improprie quoad externam professionem, quatenus Simoniacus externa venditione rei spiritualis proficitur in actu exercito rem illam esse pretio temporali aestimabilem, vel quia Simoniam in primo suo auctore in Legge Moysi & aliquibus eius sequacibus relatam à Sslio q. 100. art. 1. veram haeresim internam conjunctam habuit, quatenus Simoniaci illi per haeresim existimabant, rem spirituales esse pretio temporali aestimabilem.

8. Est ex genere suo peccatum mortale: immo Sylvius sup. post alios putat eam nunquam esse peccatum veniale ex levitate materiae: eo quod res nulla tam parvo gradu possit esse supernaturalis, quam sit magna in Deum irreverentia, eam velle pretio temporali aestimare. Molina tamen Tract. 2. disp. 92. n. 5. Reginaldus l. 23. c. 11. n. 16. & alii materiae parvitatem in Simoniam agnoscunt. Pro foro saltem externo, quando pretium est longe inferius re vendita, observat Bassus V. Simoniam l. n. 3. & innuitur c. Etsi quaestiones, de Simoniam, levitatem materiae à Simoniam posse excusare, eo quod tale pretium facile praesumatur datum esse liberaliter.

9. Dividitur

Simonia juxta communem sententiam Hericæ Sim. Theol. Pars III.

Secundo dividitur Simoniam in metalem, conventionalem & realem. Mentalis proprie est, non quodlibet internum propositum, quo aliquis vult, exterius Simoniacè contrahere (quamvis & hoc ita appellari possit) sed propositum internum, quo aliquis, dum conficit quidpiam spirituale, intendit alium obligare ad reddendum temporalem, vel contra: ut si quis det alicui centum aureos, vel ei inserviat, cum intentione eum obligandi ad conferendum beneficium. Conventionalis committitur, quando propositum obligandi procedit ad externam conventionem, sine executione utrimque facta, sive hoc fiat verbis expressis, sive implicitis, sive oblatione pecuniae: estque haec Simoniam duplex, una pura, quando tenet ex neutra parte est completa: altera mixta ex reali, ut quando pretium est datum, sed nondum translatum beneficium, aut contra. Præter species est Simoniam confidentiam, de qua infra n. 24. Realem est, quando pactio ex utraque parte est impleta, saltem inchoate: ut si collatum sit beneficium & pars saltem pretii soluta.

10. Secundo dividitur in mentalem.

Conventionalis.

Et realem.

QUESTIO II.

Qualiter Committatur Simonia Juris Divini?

Dico I. Committitur Simonia juris divini, si pro actione spirituali, ut tali, aliquid exigatur. Patet: quia Sanctitas sic aestimatur pretio temporali. Cum autem pleraque actiones spirituales, non exerceantur sine labore, inquiri solet, an pro ipso labore aliquid exigi possit. Labor autem alius est

II. Exigere aliquid pro actione spirituali ut tali Simonia juris divini est.